

ශ්‍රී ලංකාව තුළ අපගේ කාර්යභාරය

ශ්‍රී ලංකාවේ ජනතාවට, කෘෂිකර්මාන්තයට සහ පරිසරයට හිතකර ජල කළමනාකරණ විසඳුම් ලබා දීමට IWMI ආයතනය කැප වී සිටී. එ හරහා, කාලගුණික වෙනස්වීම්වලට සාර්ථකව මුහුණ දීමේ හැකියාව (දේශගුණික බරපතල දීමේ හැකියාව) සහ කළමනාකරණ ආර්ථික දියුණුවක් ඇති කිරීම අපගේ අරමුණයි.

අපගේ ප්‍රධාන කාර්ය අතරට භූගත ජලය භාවිත කරන ප්‍රදේශවල සහ පැරණි එළඹුණු වැඩි පද්ධතිවල (cascade tank systems) ජලය කළමනාකරණය කිරීම අයත් වේ. තව ද, පරිසර පද්ධතිවල ක්‍රියාකාරීත්වය දියුණු කිරීම, තෙත්බිම් වඩාත් හොඳින් කළමනාකරණය කිරීම මෙන්ම කාන්තාවන් සහ තරුණ පරපුර ඇතුළු ප්‍රජාවන් සවිබල ගැන්වීම ද අප විසින් සිදු කරනු ලබයි.

දේශගුණික අවදානම් වැඩි වෙමින් පවතින මේ යුගයේදී, ගංවතුර සහ නියල තත්ත්ව කළමනාකරණය කිරීමටත් කළමනාකරණය කෘෂිකර්මාන්තයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීමටත් අපි රජය ඇතුළු අදාළ සියලුම පාර්ශ්ව සමඟ එක්ව කටයුතු කරන්නෙමු. ජල සම්පත් සුරක්ෂිත කිරීම අපගේ මූලික අරමුණයි. එමෙන්ම, ජලය ආශ්‍රිත ආපදාවලට පෙර සූදානම් වීම සහ කළහිඟා අනතුරු ඇඟවීමේ ක්‍රම දියුණු කිරීම, ආහාර සුරක්ෂිතතාව ඉහළ නැංවීම සහ රට පුරා ජනතාවගේ පීඩනපොළා මාර්ග වැඩිදියුණු කිරීම ද අපි බලාපොරොත්තු වෙමු.

මෙම වැදගත් ගැටලු විසඳීම සඳහා, නිවැරදි තොරතුරු සහ පර්යේෂණ මත පදනම්ව පිළිතුරු සෙවීමට 1984 වසරේ සිටම IWMI ආයතනය ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජල කළමනාකරණය

ශ්‍රී ලංකාවේ ජල කළමනාකරණය ප්‍රධාන වශයෙන් මෝසම් වැසි රටාව, රට පුරා විහිදුණු ගංගා ජාලය සහ පැරණි වාර්මාර්ග ක්‍රම මත පදනම් වී ඇත. රටේ මුළු ගංගා ප්‍රවෘත්ති 103ක් ඇති අතර, ඉන් 21ක් මගින් පොළොව මතුපිටින් ගලා යන ජලයෙන් (මතුපිට ජලවහනයෙන්) 80% කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් එකතු කරනු ලබයි. රට තුළ ප්‍රමාණවත් තරම් ජලය ලබා ගැනීමේ හැකියාවක් තිබුණත්, එම ජල සම්පත හැමතැනටම සමානව බෙදී ගොස් නැත. වසරකදී ලැබෙන මුළු වර්ෂාපතනයෙන් 60%කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් මහ කන්නයේදී ලැබේ. මේ නිසා, නිතර ජල හිඟයක් ඇති වන විටදී සහ අතරමැදි කලාපවල ජනතාව, වැව්වල සහ ජලාශවල ගබඩා කරගත් ජලය මත යැපීමට වැඩි වශයෙන් සිදු වේ.

කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා විශාලතම ජල ප්‍රමාණයක් වැය වන අතර, රටේ ජනගහනයෙන් 80% කට ආසන්න පිරිසකගේ ග්‍රාමීය පීඩනපොළා මාර්ග රඳා පවතින්නේ එ මතයි. විශාල සහ මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ වාර්මාර්ග වනපෘති මෙන්ම, කුඩා වැව් 16,000කින් පමණ සමන්විත පැරණි එළඹුණු වැව් පද්ධති මගින් ඝන මීටර බිලියන 8.4ක පමණ ජල ධාරිතාවක් ගබඩා කර තබාගත හැකිය. මෙම ජල ගබඩා කිරීම මගින් වර්ෂාපතනය අඩු කාලවලදී ඇති වන ජල හිඟය මගහරවා ගැනීමටත්, යල කන්නයේ වගා කටයුතු පහසු කිරීමටත්, භූගත ජලය නැවත පෝෂණය කිරීමටත් සහාය ලැබේ. තව ද, රටේ ජනගහනයෙන් 42%කට පමණ පානීය ජලය ලැබෙන්නේ භූගත ජලයෙනි.

මෑතකදී ඇති වූ 'ඩිට්වා' (Ditwah) සුළි කුණාටුව වැනි කාලගුණික ආපදා මගින්, ශ්‍රී ලංකාව ගංවතුර සහ නායයම්වලට කොතරම් දුරට ගොදුරු විය හැකි ද යන්න මනාව පැහැදිලි විය. මේ තත්ත්වයට මුහුණ දීම සඳහා ආයතන අතර මනා සම්බන්ධීකරණයක් පැවතීම, දත්ත මත පදනම්ව සැලසුම් සකස් කිරීම සහ කාලගුණය පිළිබඳ නිවැරදි අවබෝධයකින් යුතුව තීරණ ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ. එ හරහා දිගුකාලීනව ජලය සුරක්ෂිත කර ගැනීමටත්, ආපදාවලට සාර්ථකව මුහුණ දීමේ හැකියාව වැඩිදියුණු කිරීමටත් පුළුවන.

60%

මුළු වාර්ෂික වර්ෂාපතනයෙන් 60%ක් ලැබෙන්නේ මහ කන්නයේදී බැවින්, විශේෂ කාලයේදී ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා ගබඩා කරගත් ජලය මත යැපීමට සිදු වීම ඉහළ යයි.

16,000

විශේෂ කලාපයේ කෘෂිකර්මාන්තයට සහ භූගත ජලය පෝෂණය කිරීමට උපකාරී වන කුඩා වැව් 16,000ක් එකතු වීමෙන් විශාල එළඹුණු පද්ධති නිර්මාණය වී ඇත.

ගංවතුර සහ නියඟ කළමනාකරණය

ගංවතුර සහ නියඟ තත්ත්ව කළමනාකරණය කිරීමේදී IWMI ආයතනය ප්‍රධාන වශයෙන් අවධානය යොමු කරන්නේ, ආපදාවලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීම කෙරෙහිය. මේ සඳහා, නවතම තත්කාලීන දත්ත (real-time data), ආපදා ඇති වීමට පෙර එ සඳහා සූදානම් වීමට ගන්නා පියවර (අපේක්ෂිත ක්‍රියාරම්භක - anticipatory triggers) සහ ප්‍රජාව විසින්ම මෙහෙයවන ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ ක්‍රම එකට සම්බන්ධ කරනු ලැබේ. කල්තියා අනතුරු ඇඟවීමේ ක්‍රම සහ හදිසි අවස්ථාවලට පෙර මූල්‍ය පහසුකම් සපයා දීම (early finance) ඇතුළත්. සියලු දෙනාටම ප්‍රයෝජනවත් වන පුළුල් ක්‍රමවේද (සර්වග්‍රාහී පද්ධති) IWMI විසින් හඳුන්වා දී ඇත. එමගින්, ආපදාවලට පහසුවෙන් ගොදුරු විය හැකි ජනතාවට දරුණු කාලගුණික තත්ත්වවලට හැඩගැසීමට සහ එවායේ හානිය අවම කර ගැනීමට අවස්ථාව සැලසේ.

AWARE වේදිකාව නම් වූ විශේෂ පද්ධතිය හරහා, ආපදාවක් පැමිණෙන තෙක් නොසිට කල්තියා එයට මුහුණ දීමේ ක්‍රමවේදයක් (ප්‍රගාමී ආපදා කළමනාකරණයක්) කරා ශ්‍රී ලංකාව යොමු කිරීමට IWMI ආයතනය සහාය දක්වයි. ගංවතුර හෝ නියඟ තත්ත්ව ඇති වීමට පෙර, ඊට සූදානම් වීමේ පියවර සහ මූල්‍ය ආධාර ලබා දීම සඳහා අවශ්‍ය කාලගුණික අනාවැකි, සමාජ හා ආර්ථික දර්ශක සහ විවිධ ආයතන අතර සම්බන්ධීකරණය මෙම AWARE වේදිකාව මගින් එකට එක් කෙරේ.

භූගත ජල කළමනාකරණය

භූගත ජලය කළමනාකරණය කිරීමේදී අපගේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ, පොළොව යට ඇති ජල සංචිත (ජලධර - aquifers) නිරීක්ෂණය කිරීම, එවා නිසි පරිදි පාලනය කිරීම සහ දිගුකාලීනව සුරක්ෂිතව පවත්වාගෙන යාම වැඩිදියුණු කිරීමයි. භූගත ජලය සියලු දෙනාටම සාධාරණ ලෙස බෙදී යන ආකාරයේ ප්‍රතිපත්ති සැකසීම සඳහා IWMI ආයතනය පර්යේෂණ මගින් සහාය වේ. එමගින් පාරිසරික හානිය අවම කිරීමටත්, දේශගුණික බලපෑම්වලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීමටත් අපේක්ෂා කෙරේ.

යාපනය අර්ධද්වීපයේ භූගත ජල කළමනාකරණය දියුණු කිරීම සඳහා පළාත් සභා සහ මධ්‍යම රජයේ බලධාරීන්ට IWMI ආයතනය සහාය වේ. මෙහිදී පාසල් සිසුන් ද සාමාන්‍ය ජනතාව පර්යේෂකයන් ලෙස ක්‍රියා කරන ක්‍රමවේදයක් (පුරවැසි විද්‍යාඥයන් - citizen scientists) යටතේ සම්බන්ධ කර ගනිමින් ජලයේ ලවණතාව (ලුණු ගතිය) නිරීක්ෂණය කිරීමට පියවර ගෙන ඇත. තව ද, ජලය නිරීක්ෂණය කරන පාලන පුළුල් කිරීම සහ භූගත ජලය පාලනය කිරීම සඳහා විවිධ ආයතන එකතු වූ වේදිකාවක් සකස් කිරීම ඊට ඇතුළත් වේ. භූගත ජල සම්පත ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා වඩාත් නිවැරදි තීරණ ගැනීමට මේ හරහා IWMI සහාය ලබා දෙයි.

දේශගුණයට හිතකර කෘෂිකර්මාන්තය

ජලය ඉතා අර්පිරීමයමෙන් හා වඩාත් සුදුසු ලෙස භාවිත කරන ගොවිතැන් ක්‍රම (water-smart farming) සහ නිවැරදි ඉඩම් කළමනාකරණය හරහා ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තය කල්පවත්නා ලෙස දියුණු කිරීමට IWMI කටයුතු කරයි. දේශගුණික විපර්යාසවලට ඔරොත්තු දෙන ගොවිතැන් ක්‍රම සහ නවීන ඩිජිටල් තාක්ෂණික මෙවලම් නිර්මාණය කිරීම, එවා පරීක්ෂා කිරීම සහ නියමු වැඩසටහන් ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම මීට ඇතුළත් වේ. එමෙන්ම පැරණි වාරම්භාර පද්ධති නැවත සකස් කර ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට සහාය වීම ද මෙහි තවත් කාර්යයකි. මෙහිදී ගොවීන්ට දේශගුණික වෙනස්වීම්වලට සාර්වකට මුහුණ දීමට ශක්තිය ලබා දීමත්, නවීන තාක්ෂණය ඔවුන් වෙත සමීප කිරීමත් කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කෙරේ.

IWMI ආයතනය සහ එහි හවුල්කරුවන් විසින් 'ජියෝගොවියා' (GeoGoviya) නමින් නවීන තාක්ෂණයෙන් යුත් ස්මාර්ට් ගොවිතැන් වේදිකාවක් නිර්මාණය කර ඇත. මේ හරහා ගොවීන් මිලියන 1.42කට අධික පිරිසකට දේශගුණයට ගැළපෙන උපදෙස් (climate-smart advisories) ලබා දෙයි. කාලගුණික රටා, ඉඩම් පරිහරණය, පසෙහි තත්ත්වය, වගාවන්හි සෞඛ්‍ය තත්ත්වය සහ ජලය ලබා ගැනීමේ හැකියාව පිළිබඳව නවතම තොරතුරු, මෙමගින් දැනගත හැකිය. ගොවීන්ට තම වගාවන් සඳහා අවශ්‍ය නිවැරදි තීරණ ගැනීමට මෙම වේදිකාව ඉතා ප්‍රයෝජනවත් වේ.

තෙත්බිම් සහ ඉහළ ජල පෝෂක සංරක්ෂණය

තෙත්බිම් ආරක්ෂා කිරීමේ අපගේ වැඩසටහන් මගින්, මිනිසුන් සහ තෙත්බිම් අතර ඇති බැඳීම වෙනස් හා වඩාත් යහපත් මාවතකට යොමු කෙරේ. එය පදනම් වී ඇත්තේ අනන්‍ය උපකාරය සහ කෘතච්ඡිද්වන්වය මතයි. තෙත්බිම් යනු අයිතිවාසිකම් හිමි ජීවමාන පද්ධතියක් ලෙස පිළිගැනීමට අවශ්‍ය තොරතුරු සහ සාක්ෂි ගොඩනැගීමටත්, එ සම්බන්ධ නියමු ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමටත් IWMI ආයතනය කටයුතු කරයි. ඊට අමතරව, ඊට අදාළ නීති හා ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීමට ද සහාය වේ. ජල විදුලි නිෂ්පාදනයට බාධා ඇති කරන නායයම් සහ පස සෝදා යාම වළක්වා, කඳු බෑවුම් ආරක්ෂා කර ගැනීම ඉහළ ජල පෝෂක ප්‍රදේශ සංරක්ෂණය කිරීම ඉතා වැදගත් වේ.

කොළඹ නගරයේ තෙත්බිම් සඳහා ඇති අයිතිවාසිකම් නීතිමය හා ප්‍රායෝගික මට්ටමකට ගෙන එමටත් (operationalize the Rights of Wetlands), නාගරික තෙත්බිම් පරිසර පද්ධති ආරක්ෂා කිරීමටත් IWMI දැනටමත් කටයුතු කරමින් සිටී. ජනතාවගේ සාමාන්‍ය පුරුදු සහ ජාතික ප්‍රතිපත්ති එකිනෙක ගැළපෙන සේ සකස් කිරීමට IWMI විසින් විශේෂ ක්‍රමවේදයක් නිර්මාණය කරමින් පවතී. ජල පෝෂක ප්‍රදේශ මට්ටමින් ප්‍රජාව විසින්ම තෙත්බිම් කළමනාකරණය කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම මෙහි අරමුණයි. එමගින් පරිසරයේ රෙපරි විවිධත්වය, මිනිසුන්ගේ ජීවනෝපාය මාර්ග සහ මිලියන 2.3ක් වන ජනතාවගේ යහපැවැත්ම සුරක්ෂිත වේ. තව ද, ඉහළ ජල පෝෂක ප්‍රදේශ ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා වඩාත් සුදුසු ඉඩම් කළමනාකරණ ක්‍රම හඳුන්වා දීමට ද උත්සාහ කෙරේ.

චක්‍රීය ආහාර පද්ධති

භාෂිත කරන ලද සම්පත් නැවත නැවතත් ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ක්‍රමය හෙවත් චක්‍රීය ආර්ථිකය (circular economy) තුළ IWMI කාර්යභාරය වන්නේ, ඉවතලන දේවල් ප්‍රයෝජනවත් සම්පත් බවට පත් කිරීමයි. පරිසර දූෂණය සහ ආහාර අපතේ යාම අවම කිරීම සඳහා ප්‍රායෝගික ක්‍රම හඳුනා ගනිමින්, කසළ කළමනාකරණය, ආහාර නිෂ්පාදනය සහ සම්පත් සුරක්ෂිතතාව අතර මනා සම්බන්ධයක් ඇති කිරීම මෙහිදී සිදු කෙරේ. මෙම වැඩපිළිවෙළ ජාතික ප්‍රතිපත්ති සඳහා සහාය වන අතර, පරිසර හිතකාමී ක්‍රම අනුගමනය කිරීම සඳහා කුඩා ව්‍යාපාරිකයන් දිරිගන්වයි. එමගින් වඩාත් කල්පවත්නා සහ අභියෝගවලට සාර්ථකව මුහුණ දිය හැකි ආහාර පද්ධති නිර්මාණය කිරීමට උපකාරී වේ.

කොළඹ, ගාල්ල සහ නුවරඑළිය යන ප්‍රදේශවල ක්‍රියාත්මක වන IWMI විසින් ආරම්භ කරන ලද 'ආහාර අංශයේ චක්‍රීය ආර්ථිකය' (Circular Economy in the Food Sector) ව්‍යාපෘතිය මගින්, නිෂ්පාදනයේ සිට තොග වෙළෙඳපොළ දක්වාම සිදු වන ආහාර අපතේ යාම වළක්වා ගැනීමට සහාය ලැබේ. මීට අමතරව, සිල්ලර වෙළෙඳසැලේ සිට නිවස දක්වා සිදු වන ආහාර නාස්තිය අවම කිරීමට ද මෙය උපකාරී වේ. මෙම ව්‍යාපෘතිය තරඟා කල්පවත්නා සහ පරිසර හිතකාමී ව්‍යාපාරික ආකෘති නිර්මාණය කිරීම සඳහා සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාරිකයන්ගේ දැනුම හා හැකියා වර්ධනය කිරීමට ද IWMI කටයුතු කරයි.

ජල පාලනය

ඉඩම් සහ ජලය කළමනාකරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීමේදී සහ එවා ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී රජයට සහාය දැක්වීම IWMI ආයතනය විසින් සිදු කරනු ලබයි. නිවැරදි දත්ත සහ සාක්ෂි මත පදනම්ව පරිපාලනය ශක්තිමත් කිරීමත්, විවිධ ආයතන සහ පාර්ශ්වකරුවන් අතර හැකියා වර්ධනය කිරීමත් තරඟා, ප්‍රතිපත්ති මට්ටමින් දේශගුණික විපර්යාසවලට හැඩගැසීමේ ක්‍රියාවලිය ඉහළ නැංවීම අපගේ කාර්යභාරයේ අපේක්ෂාවයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික අනුවර්තන සැලැස්ම (National Adaptation Plan) සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා දීම තරඟා, දේශගුණික විපර්යාසවලට බරේත්තු දෙන සංවර්ධනයක් කරා යාමට රටට ඇති හැකියාව IWMI විසින් ශක්තිමත් කර තිබේ. ජාතික, පළාත් සහ අදාළ ක්ෂේත්‍රවල ආයතනවලට ඔවුන්ගේ මධ්‍ය කාලීන සහ දිගු කාලීන සැලසුම් සකස් කිරීමේදී, නවතම දේශගුණික තොරතුරු, ක්‍රමවේද සහ තාක්ෂණික මෙවලම් භාවිත කිරීම සඳහා සහාය ලබා දීම ද මීට ඇතුළත් වේ.

දේශගුණික ප්‍රක්ෂේපණ මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ අනුවර්තන සැලසුම් ශක්තිමත් කරයි

ශ්‍රී ලංකාව කෘෂිකර්මාන්තය සහ අනෙකුත් අවශ්‍යතා සඳහා බොහෝ දුරට මෝසම් වර්ෂාව මත යැපෙන බැවින්, දේශගුණික විපර්යාසවලදී අපේ රට දැඩි අවදානමකට ලක් වේ. වර්ෂාපතන රටා වෙනස් වන විට, අතින්ගේ පැවති කාලගුණික දත්ත මත පමණක් පදනම්ව අනාගතය පිළිබඳව තීරණ ගැනීම සාර්ථක නොවිය හැකිය.

ශ්‍රී ලංකාවට දේශගුණික වෙනස්වීම්වලට හැඩගැසීම් සඳහා සහාය වීමට, කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ එක්ව IWMI ආයතනය විසින් අනාගත දේශගුණය පිළිබඳ පෙරනිමිති (දේශගුණික ප්‍රක්ෂේපණ) සකස් කරන ලදී. පරිසරයට මුදාහැරෙන අහිතකර වායු ප්‍රමාණ මධ්‍යම සහ ඉහළ මට්ටම්වල පවතින අවස්ථා සැලකිල්ලට ගෙන, වර්ෂාපතනය, උෂ්ණත්වය, ආර්ද්‍රතාව, සුළඟේ වේගය සහ සූර්ය විකිරණ පිළිබඳව ස්ථානීය තොරතුරු මෙයින් ලබා දෙයි. මේ හරහා, ඉදිරියේදී ඇතැම් දිස්ත්‍රික්ක වඩාත් දරුණු නිසඟ තත්ත්වවලට මුහුණ දෙන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව මූලික අවබෝධයක් ලබාගත හැකිය.

මෙම දේශගුණික පෙරනිමිති මගින්, කෘෂිකර්මාන්තය මත යැපෙන ජනතාව ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වඩාත් නිවැරදි උපායමාර්ග සැලසුම් කිරීමට ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකවරුන්ට සහ සැලසුම්කරුවන්ට හැකියාව ලැබේ. පළාත් මට්ටමින් සැලසුම් සකස් කිරීමට මහජනවීම සහ දේශගුණික ගැටලු වෙනුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීමේදී නිවැරදි තීරණ ගැනීමට ද මේ හරහා සහාය ලැබේ. මෙලෙස දත්ත මත පදනම් වූ පෙරනිමිති භාවිත කිරීම මගින් පරිසර පද්ධති ආරක්ෂා කර ගැනීමටත්, ජනතාවගේ ජීවනෝපාය සුරක්ෂිත කිරීමටත්, දේශගුණික විපර්යාස නිසා ඇති වන දරුණු බලපෑම්වලට සාර්ථකව මුහුණ දීමටත් ශ්‍රී ලංකාවට ශක්තිමත් ලැබේ.

නියඟය අවම කිරීම සඳහා ප්‍රජාව ප්‍රගාමී ක්‍රියාමාර්ග හැඳින්විය

2024 වසරේදී ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම වරට, ආපදාවකට පෙර කල්තියා ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය පිළිබඳ පුහුණුවක් (අනුකරණ අභ්‍යාසයක්) අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේදී පැවැත්විණි. එ සඳහා පවුල් 100කට අධික සංඛ්‍යාවක් නියෝජනය කරමින් 300කට වැඩි පිරිසක් සහභාගි වූහ.

ජීවිත, ජීවනෝපාය මාර්ග සහ පරිසර පද්ධති ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා ගත යුතු ප්‍රායෝගික පියවර, කල්තියා අනතුරු ඇඟවීමේ ක්‍රම සමඟ සම්බන්ධ කිරීම මෙම අභ්‍යාසය හරහා සිදු විය. ප්‍රජාවේ සාමාජිකයන් විසින්ම නිර්මාණය කරගත්, සැබෑ ලෝකයේ තත්ත්වවලට ගැළපෙන, කාලෝචිත නිසඟ පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම් ඔවුන් වෙත ලබා දෙන ලදී. ඊට අමතරව ඔවුහු ජලය ගබඩා කරන යටිතල පහසුකම් අලුත්වැඩියා කිරීමටත්, ජලය ඉතිරි කර ගන්නා ආකාරය සහ ආහාර කල්තබා ගන්නා ක්‍රම ගැනත් ඉගෙන ගත්හ. සතුන් ආරක්ෂා කර ගැනීමේ ක්‍රම සහ ඉතා සැලසුම් සහගතව ජලය බෙදා හැරීමේ ක්‍රමවේද ද මෙහිදී ප්‍රායෝගිකව අත්හදා බලන ලදී. තව ද, දේශගුණයට හැඩගැසෙමින් සිදු කළ හැකි කෘෂිකාර්මික ක්‍රම පිළිබඳව ද ගොවීන් දැනුවත් කෙරිණි.

මෙම පුහුණු අභ්‍යාසය හරහා නියඟයට ගොදුරු විය හැකි ප්‍රදේශ සඳහා තව ආදර්ශයක් සැපයිණි. ආපදාවක් සිදු වූ පසු සහන සැලසීම වෙනුවට, ආපදාවක් පැමිණීමට පෙර ඊට සූදානම් වී ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ගොඩනැගීමේ වැදගත්කම එයින් මනාව පැහැදිලි විය. විශේෂයෙන්ම, ගම්මාන මට්ටමින් ගන්නා පුරව ක්‍රියාමාර්ග, මනා සම්බන්ධීකරණයකින් යුත් පාලනයක් සහ සාමාන්‍ය ජනතාවගේ දැනුම හා සහභාගිත්වය (පුරවැසි විද්‍යාව) එකතු වූ විට, ආපදාවලට සාර්ථකව මුහුණ දිය හැකි බව මින් තහවුරු කෙරිණි.

IWMI පිළිබඳව

ජාත්‍යන්තර ජල කළමනාකරණ ආයතනය (IWMI) යනු ජාත්‍යන්තර සංවර්ධනය උදෙසා පර්යේෂණ සිදු කරන සංවිධානයකි. සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල පවතින ජල ගැටලු විසඳීම සඳහාත්, එම විසඳුම් තවදුරටත් පුළුල් කිරීම සඳහාත් IWMI ආයතනය විවිධ රටවල රජයන්, සිවිල් සමාජ සංවිධාන සහ පෞද්ගලික අංශය සමඟ එක්ව කටයුතු කරයි. ජලය සහ ඉඩම් සම්පත් කල්පවින්නා ලෙස (තිරිසර ලෙස) භාවිත කිරීම පිළිබඳ පර්යේෂණ පැවැත්වීම, අදාළ දැනුම සහ සේවා සැපයීම, ජනතාවගේ හා ආයතනවල හැකියා වර්ධනය කිරීම සහ ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණය කිරීම ඔවුන්ගේ ප්‍රධාන කාර්ය වේ. කෘෂිකර්මාන්තය, පරිසර පද්ධති, දේශගුණික විපර්යාස සහ සැමට ප්‍රතිලාභ ලැබෙන ආර්ථික වර්ධනයක් ඇති කිරීම සඳහා සාර්ථක ජල කළමනාකරණ විසඳුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහාය වීම එහි මූලික අරමුණයි. ශ්‍රී ලංකාවේ කොළඹ නගරයේ මූලස්ථානය පිහිටා ඇති IWMI ආයතනය, ලොව පුරා රටවල් 16ක කාර්යාල පවත්වාගෙන යන අතර, රටවල් 55කට වැඩි ගණනක විද්‍යාඥයන්ගෙන් සැදුම්ලත් පාලකයන් සහිත CGIAR පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයකි.

අප හා සම්බන්ධ වන්න

ශ්‍රී ලංකාව (දේශීය කාර්යාලය)
iwmi.org/contact/sri-lanka-office

IWMI
International Water
Management Institute

CGIAR
RESEARCH
CENTER